

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: L. Z.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 13. 9. 2021 proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2021, č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2021, č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí ČSSZ č. j. X ze dne 3. 5. 2021 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ČSSZ pracoviště Plzeň č. j. X ze dne 3. 5. 2021 byla žalovaným zamítnuta žádost žalobce o přiznání nároku na invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný při rozhodnutí vycházel z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město ze dne 12. 4. 2021, č. j. LPS/2021/1417-PM-CSSZ, v němž je uvedeno, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu

ustanovení § 26 zákona 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, v platném znění. Žalobce není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění.

2. Rozhodnutím žalovaného č. j. X ze dne 15. 7. 2021 byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí výše uvedenému rozhodnutí a toto bylo potvrzeno. Podkladem pro rozhodnutí byl posudek o invaliditě ČSSZ Plzeň ze dne 7. 7. 2021 č. j. LPS/2021/447-NR-PLZ-CSSZ, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, v platném znění, žalobce není invalidní, z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 13. 9. 2021 doručenou zdejšímu soudu dne 15. 9. 2021 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného. Žalobu odůvodnil tím, že žalovaný zamítl jeho žádost o přiznání invalidního důchodu, avšak jeho zdravotní stav byl posouzen chybně, neboť má vážné zdravotní potíže a jeho zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen zejména z hlediska neurologického, ortopedického a interního a pracovní schopnost nebyla hodnocena správně. Jeho zdravotní stav se postupně zhoršuje, jedná se o závažná postižení, jež žalobce konkrétně specifikoval. Uvedl, že jeho zdravotní obtíže závažně snižují jeho celkovou výkonnost při běžné denní činnosti, a omezují některé běžné denní aktivity, např. vůbec nemůže sportovat, účastnit se kulturního života, nemůže vykovávat těžší domácí práce, může vykonávat pouze zaměstnání bez fyzické zátěže a nutnosti delšího sezení či stání, což jej obrovsky fyzicky vyčerpává z důvodu bolesti, ale je k tomu přinucen z ekonomických důvodů. Musel změnit z tohoto důvodu profesi. Jeho zdravotní problémy i přes veškerou odbornou léčbu trvají, nemůže déle stát, sedět ani ležet, není schopen fyzické práce, zvedání a přenášení břemen, dlouhodobé chůze, bolesti trvají a zhoršující se při změně polohy těla, při práci v předklonu, žalobce nemůže déle sedět v autě, musí často odpočívat, což způsobuje pokles jeho výkonnosti i při lehkém zatížení. Jedná se o funkční postižení s trvale funkčně významným neurologickým, ortopedickým a interním nálezem a s trvale závažným snížením celkové výkonnosti. V posudcích o invaliditě není nikde uvedeno, že by se jeho zdravotní stav zlepšoval. Žalobce nesouhlasí s posudkovými závěry lékařů Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň – město a České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Plzeň a žádá, aby byl přezkoumán jeho zdravotní stav i pracovní schopnost, neboť je přesvědčen, že jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 35 % a na invalidní důchod mu tak vznikl zákonný nárok. Napadené rozhodnutí mu bylo doručeno 19. 7. 2021.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaný dne 27. 9. 2021 ve svém vyjádření k žalobě navrhl důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení; s tím, že důvodem uznání invalidity nejsou subjektivní pocity a úvahy žalobce, jeho vlastní vyhodnocení zdravotních potíží a zdravotního stavu, nýbrž jediné posudková rozvaha vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři dle platné vyhlášky o invaliditě. Posudky zjištěný pokles pracovní schopnosti činí u žalobce pouze 30 % a nejsou tak splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod dané ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění.

IV.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci soud rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 s. ř. s. a § 76 odst. 1 s.ř.s.

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V.

Rozhodnutí soudu

7. K námitce žalobce, že jeho zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a jeho pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.

8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011

Sb. NSS).

10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 10. 11. 2021 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobce nebyl přítomen, neboť dokumentace byla dostačující. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 15. 7. 2021 byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %, doba platnosti (lhůta KLP) trvale, vznik ke dni 19. 3. 2021.

11. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace s neurologem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je vleklý oboustranný lumboischiadický syndrom s kořenovou lézí L5 a S1 vpravo diskogenní etiologie, oboustranný cervikobrachiální syndrom při spondyloze C5/6 diskogenní etiologie, oboustranný cervikobrachiální syndrom při spondyloze C 5/6 a také koxartroza II. st. bilater. PK MPSV uvedla, že je v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město a s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatovala, že se u žalobce jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. PK MPSV ovšem hodnotí na horní hranici taxace s ohledem na postižení kyčelních kloubů. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40 % podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky 1d, neboť se nejedná o těžké funkční postižení, těžké postižení více úseků páteře, s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, s těžkým poškozením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny. Vzhledem k tomu, že žalobce není schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti, zvyšuje se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky tato hodnota o 10 %. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti tak činí 50 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Je schopen lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Schopen práce s dodržением uvedených obecných pracovních kontraindikací. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008. Datum vzniku dnem neurologického vyšetření 19. 3. 2021, platnost stanovena trvale, jedná se o chronické postižení s tendencí k progresi.

12. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že

pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

13. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

14. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ č. j. X ze dne 3. 5. 2021 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 10. 11. 2021 má soud za prokázané, že žalobce byl invalidní pro invaliditu druhého stupně ke dni provedení neurologického vyšetření 19. 3. 2021, tedy ke dni, jenž předcházel napadenému i prvostupňovému rozhodnutí. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí i rozhodnutí jemu předcházející zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaný si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce odpovídal druhému stupni invalidity již ke dni 19. 3. 2021, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 50 %, avšak lékařem OSSZ i ČSSZ byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce 30 %.

15. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaný vycházet ze zjištění, že žalobce je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu druhého stupně a to od 19. 3. 2021, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byl vydal žalovaný v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

16. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšné žalované však nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a z tohoto důvodu soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 20. 12. 2021

Mgr. Jaroslava Krivánková v.r.
samosoudkyně